

DNR 2025

DE NIEUWE REGELING

**Rechtsverhouding
opdrachtgever – architect/ ingenieur**

COLOFON

Uitgave

BNA

Koninklijke Bond Nederlandse Architectenbureaus

NDSM-kade 7
1033 PG Amsterdam
020 555 36 66

bnabna.nl

www.bnabna.nl

Koninklijke NLingenieurs

Branchevereniging van advies-, management- en ingenieursbureaus

Bezuidenhoutseweg 12
2594 AV Den Haag

info@nlingenieurs.nl

www.nlingenieurs.nl

Auteurs

Vertegenwoordigers BNA en Koninklijke NLingenieurs.

INHOUDSOPGAVE

1	Begripsbepalingen	3
2	Toepasselijkheid van deze regeling	6
3	Algemene verplichtingen van de adviseur	7
4	Algemene verplichtingen van de opdrachtgever	8
5	Inschakeling van derdenadviseurs	9
6	Geheimhouding	10
7	Verwerking van persoonsgegevens	11
8	Gebruiksrecht van de opdrachtgever	12
9	Intellectuele eigendomsrechten op resultaten van de opdracht	13
10	Constructieve veiligheid	14
11	Kwaliteitsborging	15
12	Vaststelling honorarium van de adviseur	16
13	Betaling van de advieskosten	17
14	Aansprakelijkheid van de adviseur	18
15	Bedrijfsvoering	20
16	Verzekering	21
17	Aanpassingen en wijzigingen	22
18	Beëindiging van de opdracht	23
19	Gevolgen beëindiging van de opdracht	24
20	Gebruik advies na voltooiing of opzegging van de opdracht	25
21	Informereren over aanpassingen van het object	26
22	Toepasselijk recht en geschillen	27

Verstaan wordt onder:

Advies

Het resultaat van de werkzaamheden van de adviseur.

Advieskosten

Het honorarium en bijkomende kosten, exclusief omzetbelasting.

Adviseur

De natuurlijke persoon of rechtspersoon die de opdracht aanvaardt.

Artikel

Een artikel van deze regeling (tenzij uit de context duidelijk anders blijkt).

Bijkomende kosten

De kosten die partijen overeenkomen als bijkomende kosten, zoals reis- en verblijfskosten, keuringskosten, kosten van gebruik van meetinstrumenten en van software, reproducties, telecommunicatie, registraties en leges.

Consument

Een natuurlijke persoon die niet handelt in de uitoefening van beroep of bedrijf.

Cyberincident

Elke verstoring van digitale systemen of digitale gegevens, zoals hacken, datalekken, malware of andere aanvallen die de dienstverlening beïnvloeden.

Derdenadviseur

Een adviseur die geen partij is bij de overeenkomst.

Deze regeling

De onderhavige voorwaarden 'De Nieuwe Regeling 2025 - Rechtsverhouding opdrachtgever – architect/ ingenieur - DNR2025'.

Documenten

Informatiedragers in welke vorm dan ook.

Fase

Een afgebakend stadium van de opdracht met een gedefinieerd en toetsbaar resultaat.

Gemachtigde

Een natuurlijk persoon die bevoegd is om iemand anders te vertegenwoordigen.

Honorarium

De vergoeding die de adviseur toekomt voor diens werkzaamheden, exclusief omzetbelasting.

Intellectuele eigendomsrechten

Alle bestaande en toekomstige rechten van intellectuele en industriële eigendom, waaronder begrepen – maar niet beperkt tot – auteursrechten, databankenrechten, naburige rechten, merkenrechten, modelrechten, octrooirechten, handelsnaamrechten, topografierechten, domeinnamen, rechten op knowhow en bedrijfsgeheimen, alsmede aanspraken tot bescherming van voortbrengselen van de geest, met inbegrip van alle aanvragen, verzoeken tot registratie en verlengingen daarvan.

Kwaliteitsborger

Een onafhankelijke natuurlijke persoon of rechtspersoon, die is toegelaten tot het Register instrumenten kwaliteitsborging dat wordt beheerd door de Toelatingsorganisatie Kwaliteitsborging Bouw (TloKB), en die met toepassing van een toegelaten instrument toetst of het bouwwerk voldoet aan de toepasselijke technische bouwvoorschriften op grond van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen en het Besluit bouwwerken leefomgeving.

Object

Het fysieke of functionele eindresultaat van het project, zoals nader omschreven in de overeenkomst.

Onvoorziene omstandigheden

De onvoorziene omstandigheden zoals bedoeld in artikel 6:258 lid 1 BW, namelijk omstandigheden, ingetreden na het sluiten van de overeenkomst, die partijen niet (uitdrukkelijk of stilzwijgend) in de overeenkomst hebben verdisconteerd, of omstandigheden waarin zij niet hebben voorzien.

Opdracht

De opdracht die het onderwerp is van de overeenkomst.

Opdrachtgever

De partij die de opdracht verstrekt.

Overeenkomst

De overeenkomst op basis waarvan de opdrachtgever de opdracht aan de adviseur verstrekt.

Partijen

De opdrachtgever en de adviseur als partij bij de overeenkomst.

Persoonlijkheidsrechten

De rechten zoals bedoeld in artikel 25 Auteurswet, die met name het recht van de maker omvatten om als auteur te worden vermeld (naamsvermelding), zich te verzetten tegen wijziging van het werk en zich te verzetten tegen aantasting van het werk die zijn eer en/of goede naam kan schaden.

Project

Het geheel van organisatorische, technische en uitvoerende activiteiten dat gericht is op de realisatie ten behoeve van de opdrachtgever van het object, inclusief de werkzaamheden van de adviseur.

Resultaten van de opdracht

Alles wat het voorwerp kan zijn van bescherming door intellectuele eigendomsrechten en wat een voortbrengsel is van de werkzaamheden van de adviseur, zoals het object, ontwerpen, tekeningen, berekeningen, afbeeldingen, rapporten, adviezen, modellen en software.

Toerekenbare tekortkoming

Een tekortkoming die te wijten is aan schuld, of krachtens wet, rechtshandeling of volgens in het verkeer geldende opvattingen, voor rekening van de schuldenaar komt. Onder in het verkeer geldende opvattingen wordt verstaan: een tekortkoming die een goed en zorgvuldig handelend adviseur of opdrachtgever onder de betreffende omstandigheden en met inachtneming van normale oplettendheid – en waar het de adviseur betreft: met de voor de opdracht vereiste vakkennis en middelen uitgerust – had kunnen en behoren te vermijden.

Uitvoeringskosten

De kosten van het realiseren van het object door de uitvoerende partijen, exclusief omzetbelasting.

Vertrouwelijke informatie

Alle informatie – in welke vorm dan ook – die door of namens een partij aan de andere partij wordt verstrekt en die als vertrouwelijk is aangeduid of waarvan het vertrouwelijke karakter redelijkerwijs kan worden begrepen.

Werk

Alle voortbrengselen van scheppend of technisch karakter, waaronder begrepen – maar niet daartoe beperkt – ontwerpen, schetsen, tekeningen, technische uitwerkingen, bouwkundige plannen, plastische werken, modellen, software, databanken, uitvindingen, knowhow en overige resultaten van creatieve of innovatieve arbeid, die al dan niet vatbaar zijn voor bescherming door een intellectueel eigendomsrecht.

Werkzaamheden

Het geheel van inspanningen van de adviseur om tot zijn advies te komen.

Wet- en regelgeving

Alle toepasselijke nationale, Europese en internationale wet- en regelgeving, waaronder begrepen – maar niet daartoe beperkt – wetten, besluiten, richtlijnen, verordeningen, beleidsregels, vergunningvoorschriften, veiligheidsnormen, milieunormen, bouwbesluiten, beroepscodes en andere bindende voorschriften of verplichtingen die voortvloeien uit of worden opgelegd door bevoegde overheidsinstanties of toezichthouders.

2

TOEPASSELIJKHEID VAN DEZE REGELING

- 2.1** Deze regeling omvat de algemene voorwaarden die van toepassing zijn op de overeenkomst in aanvulling op de wettelijke bepalingen van Titel 7 van Boek 7 BW.
- 2.2** Ook als de opdracht aan een rechtspersoon is gegeven uitdrukkelijk of stilzwijgend met het oog op een bepaalde persoon, wordt de opdracht geacht uitsluitend te zijn verstrekt aan en aanvaard door de rechtspersoon en niet een individuele medewerker, aandeelhouder, bestuurder of andere natuurlijke persoon die aan de adviseur is verbonden. Voor zover de wet dit toestaat, wordt ten aanzien van iedere individuele natuurlijke persoon die aan de adviseur is verbonden de werking van artikel 6:162 BW, artikel 7:404 BW en artikel 7:407 lid 2 BW uitgesloten.

3

ALGEMENE VERPLICHTINGEN VAN DE ADVISEUR

- 3.1** De adviseur voert de opdracht zorgvuldig, onafhankelijk en naar beste kunnen en wetenschap uit, met inachtneming van de geldende wet- en regelgeving.
- 3.2** De adviseur voert de opdracht uit volgens het overeengekomen tijdschema. Termijnen gelden uitsluitend als fataal indien dit duidelijk en schriftelijk in de overeenkomst is vastgelegd, of indien de opdrachtgever de adviseur schriftelijk in gebreke heeft gesteld en daarbij een redelijke en uitdrukkelijk als fataal aangeduide nadere termijn heeft gesteld.
- 3.3** De adviseur start een volgende fase van de opdracht pas na schriftelijke toestemming van de opdrachtgever. Deze toestemming impliceert de goedkeuring van de in de voorafgaande fase verrichte werkzaamheden, tenzij de opdrachtgever zijn goedkeuring ten aanzien van specifieke onderdelen uitdrukkelijk en schriftelijk heeft onthouden.
- 3.4** De adviseur verstrekt de opdrachtgever tijdig relevante informatie over de voortgang van de opdracht.
- 3.5** De adviseur heeft een schriftelijke waarschuwingsplicht voor onjuistheden of onvolledigheden in de door of namens de opdrachtgever in het kader van de opdracht verstrekte gegevens, instructies en beslissingen, voor zover de adviseur deze heeft opgemerkt of als een redelijk bekwame en redelijk handelende adviseur had behoren op te merken.
- 3.6** De adviseur treedt niet op als gemachtigde van de opdrachtgever, tenzij de opdrachtgever de adviseur hiertoe uitdrukkelijk schriftelijk heeft gemachtigd.

4

ALGEMENE VERPLICHTINGEN VAN DE OPDRACHTGEVER

- 4.1** De opdrachtgever is gehouden zich als een goed opdrachtgever te gedragen en de medewerking te verlenen die redelijkerwijs voor een behoorlijke uitvoering van de opdracht is vereist.
- 4.2** De opdrachtgever zorgt voor de tijdige verstrekking van juiste en volledige informatie en documenten zodat de adviseur zijn werkzaamheden naar behoren kan uitvoeren, ook als deze informatie en documenten van derden afkomstig zijn. De opdrachtgever beoordeelt documenten en adviezen van de adviseur binnen een redelijke termijn.
- 4.3** De opdrachtgever waarschuwt de adviseur binnen een redelijke termijn als hij in de adviezen van de adviseur een tekortkoming heeft opgemerkt of in de gegeven omstandigheden redelijkerwijs had behoren op te merken.
- 4.4** De opdrachtgever meldt de adviseur tijdig alle wijzigingen in omstandigheden, planning, wensen of randvoorwaarden die van invloed kunnen zijn op de uitvoering van de opdracht.
- 4.5** Als de opdrachtgever privaatrechtelijke verplichtingen heeft tegenover derden die relevant zijn voor de opdracht, maken deze uitsluitend deel uit van de opdracht als ze vooraf duidelijk en schriftelijk zijn vastgelegd in de overeenkomst. Kosten die voortvloeien uit publiekrechtelijke wet- en regelgeving, zoals kosten voor vergunningen, leges, subsidies, aansluitkosten, afsluitkosten en bijdragen van derden komen voor rekening van de opdrachtgever.
- 4.6** Voor contractsovername van de overeenkomst door een derde heeft de opdrachtgever toestemming nodig van de adviseur, die toestemming niet op onredelijke gronden zal onthouden. Aan die toestemming mag de adviseur redelijke voorwaarden verbinden.

Algemeen

- 5.1** Voor een goede uitvoering van de opdracht kunnen derdenadviseurs worden ingeschakeld. Als de adviseur een derdenadviseur inschakelt, dan gelden voor de adviseur de verantwoordelijkheden en bevoegdheden zoals neergelegd in de artikelen 5.2 tot en met 5.3. Als de opdrachtgever een derdenadviseur inschakelt, dan gelden voor de opdrachtgever de verantwoordelijkheden en bevoegdheden zoals neergelegd in de artikelen 5.4 tot en met 5.6.

Inschakeling door de adviseur

- 5.2** De adviseur mag (delen van) de werkzaamheden onder zijn leiding door derdenadviseurs laten uitvoeren of de leiding over bepaalde onderdelen aan derdenadviseurs overdragen, zonder dat dit zijn verantwoordelijkheid voor een zorgvuldige uitvoering beperkt. De adviseur zal de opdrachtgever hierover tijdig informeren.
- 5.3** De adviseur is verantwoordelijk voor de inhoud, coördinatie en afstemming van de werkzaamheden van de door de adviseur ingeschakelde derdenadviseurs binnen zijn opdracht.

Inschakeling door de opdrachtgever

- 5.4** Als de opdrachtgever een derdenadviseur wil inschakelen, treedt hij vooraf in overleg met de adviseur en neemt daarbij de gerechtvaardigde belangen van de adviseur in acht. De opdrachtgever draagt de verantwoordelijkheid voor de keuze, opdrachtverlening, kosten en betaling van de door hem ingeschakelde of voorgeschreven derdenadviseurs.
- 5.5** De opdrachtgever is verantwoordelijk voor de coördinatie en goede afstemming tussen de adviseur en de door de opdrachtgever ingeschakelde derdenadviseurs.
- 5.6** De adviseur is gehouden de opdrachtgever binnen bewaamde tijd schriftelijk te waarschuwen als hij binnen de uitvoering van zijn opdracht een tekortkoming van een door de opdrachtgever ingeschakelde derdenadviseur heeft opgemerkt, dan wel als een redelijk bewaamde en redelijk handelende adviseur deze tekortkoming had behoren op te merken.

- 6.1** Tenzij vereist in verband met het uitvoeren van de opdracht, zullen partijen geen vertrouwelijke informatie bekendmaken aan derden. Vertrouwelijke informatie is alle informatie die als zodanig is aangeduid of naar haar aard zou moeten worden geacht vertrouwelijk te zijn.
- 6.2** De geheimhoudingsplicht van artikel 6.1 is niet van toepassing indien vertrouwelijke informatie:
- rechtmatig openbaar is gemaakt of op andere wijze zonder schending van de geheimhoudingsplicht in het publieke domein is gekomen;
  - voorafgaand aan bekendmaking, op rechtmatige wijze in het bezit was van de ontvangende partij of haar medewerkers en niet direct of indirect van de andere partij werd verkregen;
  - op grond van de wet of een rechterlijk of arbitraal vonnis moet worden bekendgemaakt; of
  - noodzakelijkerwijs moet worden verstrekt voor de verdediging van de gerechtvaardigde belangen van een partij in of buiten rechte.
- 6.3** Partijen nemen passende maatregelen om de ontvangen vertrouwelijke informatie te beschermen tegen verlies, onrechtmatig gebruik en onbevoegde toegang.

- 7.1** Partijen zullen voldoen aan alle toepasselijke wet- en regelgeving op het gebied van verwerking van persoonsgegevens en nemen de op grond daarvan vereiste technische en organisatorische maatregelen om persoonsgegevens te beschermen tegen verlies, onrechtmatige verwerking en onbevoegde toegang.
- 7.2** In de uitoefening van de opdracht verwerken partijen ieder voor zich persoonsgegevens als zelfstandig verwerkingsverantwoordelijke in de zin van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG). De adviseur treedt slechts dan als verwerker voor de opdrachtgever op indien en voor zover partijen dit uitdrukkelijk en schriftelijk zijn overeengekomen. In dat geval sluiten partijen vooraf een schriftelijke verwerkersovereenkomst die voldoet aan de vereisten van de AVG.
- 7.3** Indien een partij in het kader van de opdracht een derde inschakelt die persoonsgegevens verwerkt waarvoor die partij verwerkingsverantwoordelijke is, waarborgt die partij dat deze derde de verplichtingen uit de AVG naleeft en een passend beschermingsniveau biedt.
- 7.4** Bij een datalek wordt de andere partij binnen een redelijke termijn na het bekend worden met het datalek geïnformeerd en worden maatregelen genomen conform de wettelijke meldplicht.

- 8.1** Na voltooiing van de opdracht en volledige voldoening van alle betalingsverplichtingen verkrijgt de opdrachtgever een niet-exclusief, niet-overdraagbaar en onherroepelijk gebruiksrecht op de resultaten van de opdracht, uitsluitend voor het in de opdracht overeengekomen doel en gebruik.
- 8.2** Hergebruik, aanpassing of verdere toepassing van de resultaten van de opdracht door de opdrachtgever is toegestaan:
- na uitdrukkelijke voorafgaande schriftelijke toestemming van de adviseur;
  - met naamsvermelding van de adviseur; en
  - na schriftelijke overeenstemming over een passende aanvullende vergoeding.
- 8.3** Het gebruiksrecht omvat tevens het recht om de resultaten openbaar te maken, te verveelvoudigen en ter beschikking te stellen aan derden, mits:
- dit noodzakelijk is voor de uitvoering van het project;
  - partijen hierover vooraf overleg voeren; en
  - de persoonlijkheidsrechten van de auteursrechthebbenden worden gerespecteerd.
- De adviseur kan aan dit gebruik redelijke voorwaarden verbinden ter bescherming van zijn belangen.
- 8.4** Het is ieder van partijen toegestaan om de resultaten van de opdracht voor promotionele en referentiedoeleinden te gebruiken, zonder voorafgaand overleg met de andere partij.

9

INTELLECTUELE EIGENDOMSRECHTEN OP RESULTATEN VAN DE OPDRACHT

- 9.1** Alle intellectuele eigendomsrechten op de resultaten van de opdracht berusten exclusief bij de adviseur.
- 9.2** Voor zover de adviseur bij de opdracht gebruikmaakt van een werk dat is beschermd door een vooraf bestaand intellectueel eigendomsrecht van de opdrachtgever, behoudt de opdrachtgever dit bestaande recht en verkrijgt de adviseur een niet-exclusief, niet-overdraagbaar en kosteloos gebruiksrecht voor de uitvoering van de opdracht.
- 9.3** Indien de adviseur bij de opdracht gebruikmaakt van een werk dat is beschermd door een bestaand intellectueel eigendomsrecht van een derde, zal de adviseur de opdrachtgever vrijwaren tegen aanspraken van die derde in verband met een (gestelde) inbreuk op diens intellectueel eigendomsrecht, tenzij het gebruik van het betreffende werk door de opdrachtgever is voorgeschreven.

- 10.1** De opdrachtgever heeft de verantwoordelijkheid voor het aanstellen van een eindverantwoordelijke voor de integrale samenhang van het constructieve ontwerp.
- 10.2** Partijen leggen in de overeenkomst vast op welke wijze de verantwoordelijkheden voor constructieve veiligheid zijn verdeeld en worden gecoördineerd.
- 10.3** Als de opdracht betrekking heeft op constructieve onderdelen of constructieve veiligheid, is de adviseur alleen verantwoordelijk voor de integrale samenhang van het constructieve ontwerp en de coördinatie inzake constructieve veiligheid als dit in de overeenkomst vooraf is vastgelegd.
- 10.4** Als de adviseur verantwoordelijk is voor de constructieve veiligheid, heeft de adviseur in aanvulling op artikel 3.5 de plicht om de opdrachtgever schriftelijk te waarschuwen voor klaarblijkelijke gebreken, tegenstrijdigheden of risico's in door of namens de opdrachtgever verstrekte gegevens of bijdragen van derden, voor zover de adviseur deze als een redelijk bekwame en redelijk handelende adviseur had behoren te onderkennen en voor zover die invloed kunnen hebben op de constructieve veiligheid.
- 10.5** Als de adviseur verantwoordelijk is voor de constructieve veiligheid, zal hij bij de uitvoering van de opdracht de geldende wet- en regelgeving naleven die van toepassing zijn op de constructieve veiligheid.
- 10.6** Als zich tijdens de uitvoering van de opdracht een gebeurtenis voordoet die aanleiding geeft tot constructieve veiligheidsrisico's, stelt de adviseur de opdrachtgever daarvan onverwijld op de hoogte en legt hij de bevindingen vast ten behoeve van toekomstige lering en verbetering, voor zover de adviseur deze risico's als een redelijk bekwame en redelijk handelende adviseur zonder eigen onderzoek had behoren te onderkennen.

11.1

Indien de adviseur optreedt als kwaliteitsborger in de zin van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb):

- a. verricht de adviseur de werkzaamheden ter toetsing en borging van de bouwtechnische eisen als bedoeld in de bouwregelgeving. Deze werkzaamheden worden verricht binnen het stelsel van kwaliteitsborging zoals vastgesteld bij of krachtens de Omgevingswet;
- b. verricht de adviseur de werkzaamheden alleen indien de adviseur niet organisatorisch, financieel of juridisch betrokken is bij het betreffende bouwproject, tenzij deze betrokkenheid alleen voortvloeit uit de overeenkomst tot het uitvoeren van de kwaliteitsborging;
- c. is de opdrachtgever gehouden om op eerste verzoek en uit eigen beweging alle gegevens, documenten en informatie te verstrekken die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de taken van de kwaliteitsborger; en
- d. verleent de opdrachtgever volledige medewerking gedurende de bouwfase, teneinde de adviseur in staat te stellen zijn taken als kwaliteitsborger op de voorgeschreven wijze uit te voeren.

11.2

De adviseur is als kwaliteitsborger nimmer verantwoordelijk of aansprakelijk voor:

- a. het verkrijgen of behouden van publiekrechtelijke toestemmingen, goedkeuringen of vergunningen, tenzij het niet verkrijgen of niet behouden daarvan rechtstreeks en aantoonbaar het gevolg is van een toerekenbare tekortkoming van de adviseur;
- b. de inhoud, kwaliteit of rechtmatigheid van het ontwerp van een derde;
- c. de uitvoering van het bouwwerk waarop de kwaliteitsborging betrekking heeft; of
- d. de uiteindelijke bouwkwaliteit en technische staat van het gerealiseerde constructieve object waarop de kwaliteitsborging betrekking heeft.

12.1

Als het honorarium geheel of gedeeltelijk wordt vastgesteld:

- a. op basis van een percentage van de uitvoeringskosten, geldt:
  - i. het percentage en de gedetailleerde specificatie van uitvoeringskosten worden schriftelijk overeengekomen bij het verstrekken van de opdracht;
  - ii. de opdrachtgever verstrekt alle relevante gegevens voor de vaststelling van de uitvoeringskosten;
- b. op basis van bestede tijd, geldt:
  - i. de tarieven per tijdseenheid worden schriftelijk overeengekomen bij het verstrekken van de opdracht;
  - ii. onder bestede tijd wordt verstaan de uren die zijn besteed aan het vervullen van de opdracht en de reistijd die voor de vervulling van de opdracht noodzakelijk is;
- c. op basis van een vast bedrag, geldt:
  - i. het vaste bedrag wordt schriftelijk overeengekomen bij het verstrekken van de opdracht;
  - ii. het vaste bedrag geldt voor de specifiek omschreven fase, omvang en duur van de werkzaamheden van de adviseur.

12.2

Het honorarium wordt periodiek geïndexeerd op een wijze die partijen overeenkomen. Indien geen indexatie is overeengekomen, wordt het honorarium aangepast op basis van de ontwikkeling van het door het Centraal Bureau voor de Statistiek gepubliceerde cao-loonindexcijfer voor architecten- en ingenieursbureaus (CBS-branche 711) per oktober, of de daarvoor in de plaats tredende reeks. De aanpassing vindt jaarlijks per 1 januari plaats op basis van de laatst gepubliceerde indexcijfers.

- 13.1** Partijen komen bij de opdracht een betalingsschema in termijnen overeen. De adviseur declareert de advieskosten volgens het overeengekomen betalingsschema of, bij gebreke daarvan, in maandelijkse termijnen naar rato van de voortgang van de werkzaamheden.
- 13.2** De adviseur kan van de opdrachtgever verlangen dat deze redelijke zekerheid stelt voor de nakoming van zijn betalingsverplichtingen, indien en voor zover de omvang of aard van de opdracht daartoe naar objectieve maatstaven aanleiding geeft.
- 13.3** De opdrachtgever betaalt de advieskosten volgens de declaratie van de adviseur. Declaraties worden zodanig gespecificeerd dat controle mogelijk is en ze herleidbaar zijn tot de opdracht.
- 13.4** Betaling van declaraties dient plaats te vinden binnen dertig (30) kalenderdagen na datum van de declaratie. Administratieve processen van de opdrachtgever hebben geen invloed op de duur van deze termijn.
- 13.5** Bij niet-tijdige betaling is de opdrachtgever in verzuim en is wettelijke rente verschuldigd. Als betwisting van een declaratie achteraf ongegrond blijkt, is wettelijke rente verschuldigd over het onterecht betwiste deel vanaf de oorspronkelijke vervaldatum.
- 13.6** Een betwisting van een declaratie moet schriftelijk en gemotiveerd plaatsvinden voor de vervaldatum van de declaratie. Het onbetwiste deel dient – voor zover van toepassing te vermeerderen met btw – binnen de normale betalingstermijn te worden voldaan.
- 13.7** Alle werkelijke door de adviseur gemaakte redelijke gerechtelijke en buitengerechtelijke kosten om betaling van de declaratie te verkrijgen komen voor rekening van de opdrachtgever, met inachtneming van wettelijke maximering en rechterlijke begroting. Dit geldt ook voor consument-opdrachtgevers, tenzij de wet een andere regeling voor consumenten voorschrijft.
- 13.8** Bij betwisting van de declaratie kan de opdrachtgever de declaratie door een door opdrachtgever aan te wijzen accountant als bedoeld in artikel 2:393 lid 1 BW op inhoudelijke juistheid laten controleren. De adviseur verleent de betrokken accountant inzage in boeken en bescheiden en verstrekt hem alle gegevens en informatie die deze verlangt. De controle is vertrouwelijk en strekt zich niet verder uit dan voor het verifiëren van de declaratie is vereist. De accountant brengt zijn rapportage zo spoedig mogelijk aan partijen uit. De kosten van het accountantsonderzoek komen voor rekening van de opdrachtgever, tenzij uit het onderzoek van de accountant blijkt dat de declaratie onjuist dan wel onvolledig is, in welk geval bedoelde kosten voor rekening van de adviseur komen.

Toerekenbare tekortkoming adviseur

- 14.1** De adviseur is alleen aansprakelijk voor zijn eigen toerekenbare tekortkoming en uitsluitend voor een derdenadviseur op grond van artikel 14.3.
- 14.2** Als een tekortkoming van de adviseur wordt vastgesteld, is de opdrachtgever verplicht de adviseur schriftelijk in gebreke te stellen, waarbij aan de adviseur een redelijke termijn wordt geboden om alsnog deugdelijk na te komen, tenzij nakoming blijvend onmogelijk is of sprake is van een fatale termijn.

Aansprakelijkheid voor derdenadviseurs

- 14.3** Wanneer de adviseur bij de uitvoering van de opdracht een derdenadviseur inschakelt, is hij voor diens handelen of nalaten aansprakelijk alsof het zijn eigen tekortkoming betreft.
- 14.4** De adviseur is niet aansprakelijk voor tekortkomingen in de werkzaamheden van door de opdrachtgever ingeschakelde of voorgeschreven derdenadviseurs.

Aanspraken van derden

- 14.5** De opdrachtgever vrijwaart de adviseur tegen aanspraken van derden die verband houden met het gebruik of de toepassing van het door de adviseur geleverde advies, voor zover deze aanspraken niet het gevolg zijn van opzet of bewuste roekeloosheid van de adviseur.

Schade en schadevergoeding

- 14.6** In geval van een toerekenbare tekortkoming is de adviseur uitsluitend aansprakelijk voor schade voor zover deze in redelijkheid aan de adviseur kan worden toegerekend op grond van de aard van de tekortkoming en alle relevante omstandigheden.
- 14.7** Tot schade behoren in geen geval: bedrijfsschade, productieverlies, omzetsderving, winstderving, imagoschade, rentederving, vertragingsschade, waardevermindering van producten, de kosten die met de uitvoering van het object gemoeid zouden zijn als de opdracht van aanvang af goed zou zijn uitgevoerd, en schade ten gevolge van een cyberincident dat zich heeft voorgedaan ondanks gebruikelijke maatregelen van de adviseur om het cyberincident te voorkomen.

14.8 Als de opdracht betrekking heeft op de totstandkoming van een constructief object, is de adviseur alleen aansprakelijk voor schade die niet zou worden gedekt door een gebruikelijke Construction All Risk-verzekering of een vergelijkbare verzekering.

Aansprakelijkheidsbeperking

14.9 Tenzij sprake is van opzet of bewuste roekeloosheid van de adviseur, is de aansprakelijkheid van de adviseur per opdracht beperkt tot:

- a. het bedrag van het honorarium exclusief btw dat op grond van de betreffende opdracht aan de adviseur is of zal worden betaald, met een maximum van € 1.000.000; of
- b. alleen als dit uitdrukkelijk schriftelijk is afgesproken – een bedrag gelijk aan driemaal het honorarium exclusief btw, met een maximum van € 2.500.000.

14.10 Als de opdrachtgever een consument is, is de maximale aansprakelijkheid van de adviseur nooit lager dan € 75.000.

Vervaltermijn aansprakelijkheid

14.11 Tenzij de opdrachtgever een consument is, vervalt iedere rechtsvordering uit hoofde van een toerekenbare tekortkoming of andere grondslag, waaronder aansprakelijkheid uit onrechtmatige daad, door het enkele verloop van vijf (5) jaar na beëindiging of voltooiing van de opdracht.

14.12 Als partijen een verruiming van de aansprakelijkheid van de adviseur overeenkomen ten opzichte van artikel 14.9.a, van artikel 14.11, of van andere bepalingen in deze regeling, treden partijen in overleg over een passende vergoeding voor deze verruiming, ook vanwege daardoor ontstane onverzekerde aansprakelijkheid.

15.1

Partijen zorgen ervoor dat hun bedrijfsvoering voldoet aan alle toepasselijke wet- en regelgeving, onder meer wet- en regelgeving over arbeidsrechtelijke omstandigheden, integriteit, privacy, gegevensbescherming, veiligheid, duurzaamheid, kinderarbeid, mensenrechten, anti-corruptie en anti-omkoping. Partijen stellen elkaar desgevraagd in staat naleving aan te tonen door het verstrekken van relevante documenten of verklaringen.

15.2

De adviseur mag bij de uitvoering van de opdracht in overeenstemming met wet- en regelgeving en professionele normen gebruikmaken van AI-hulpmiddelen. Op verzoek informeert de adviseur de opdrachtgever over de aard en toepassing daarvan, voor zover relevant voor de beoordeling van het resultaat. AI-uitkomsten worden beoordeeld door de adviseur. Het gebruik van AI beperkt de zorgplicht en professionele verantwoordelijkheid van de adviseur niet.

16

VERZEKERING

- 16.1** De adviseur is verplicht een passende bedrijfs- en beroepsaansprakelijkheidsverzekering af te sluiten en in stand te houden, waarbij dekking wordt geboden voor aansprakelijkheid voortvloeiende uit de overeengekomen werkzaamheden.
- 16.2** Op verzoek van de opdrachtgever verstrekt de adviseur een actueel verzekeringscertificaat ter bevestiging van de dekking.

- 17.1** Iedere wijziging van de opdracht wordt tijdig tussen partijen overeengekomen en schriftelijk vastgelegd.
- 17.2** De adviseur wijst de opdrachtgever tijdig op de noodzakelijke wijzigingen van de opdracht ten gevolge van wijziging van wet- en regelgeving, voor zover de adviseur deze wijziging als redelijk bekwame en redelijk handelende adviseur had behoren te kennen.
- 17.3** De adviseur wijst de opdrachtgever tijdig op de gevolgen van een wijziging van de opdracht voor planning, advieskosten, uitvoeringskosten en kwaliteit.
- 17.4** Wijzigingen van de opdracht die noodzakelijk zijn:
- a. door toedoen of keuze van de opdrachtgever of van door de opdrachtgever ingeschakelde derdenadviseurs;
  - b. door wijziging van wet- en regelgeving; of
  - c. door omstandigheden die voor risico van de opdrachtgever komen;
- geven de adviseur recht op extra advieskosten en op verlenging van de planning indien van de adviseur niet in redelijkheid kan worden verlangd dat hij de opdracht voor dezelfde advieskosten en/of binnen dezelfde planning uitvoert.
- 17.5** Als een wijziging van de opdracht het gevolg is van een toerekenbare tekortkoming van de adviseur, zijn geen extra advieskosten verschuldigd voor die wijziging. Een uitzondering hierop vormen werkzaamheden die hoe dan ook noodzakelijk zouden zijn geweest, ongeacht de tekortkoming.
- 17.6** Indien de adviseur kosten maakt als gevolg van vertraging, opschorting of stillegging van de opdracht, voor zover deze zijn veroorzaakt door of op verzoek van de opdrachtgever, of anderszins voor risico van de opdrachtgever komen, heeft de adviseur recht op:
- a. vergoeding van alle redelijke kosten die hieruit voortvloeien; en
  - b. betaling van de advieskosten met betrekking tot de reeds verrichte werkzaamheden.
- 17.7** Bij onvoorziene omstandigheden waardoor ongewijzigde instandhouding van de opdracht onredelijk is, zullen partijen zo spoedig mogelijk in overleg treden om wijziging van de opdracht overeen te komen.

- 18.1** Partijen kunnen de opdracht op ieder moment opzeggen, met of zonder grond. Partijen zijn ook bij opzegging zonder grond gehouden op verzoek van de wederpartij een toelichting te geven bij de opzegging.
- 18.2** Ontbinding van de overeenkomst is uitgesloten, tenzij de opdrachtgever een consument is.
- 18.3** Opzegging van een opdracht die bestaat uit meerdere fasen geldt als opzegging van de gehele opdracht, dus ook toekomstige fasen.
- 18.4** Het overlijden van de persoon met het oog waarop de opdracht uitdrukkelijk is verstrekt heeft alleen als de opdrachtgever een consument is van rechtswege het einde van de opdracht tot gevolg.

Wijze en termijn van opzegging

- 18.5** De opzegging geschiedt schriftelijk met vermelding van de ingangsdatum en – als deze wordt gegeven – de grond van opzegging.
- 18.6** Bij opzegging geldt een opzegtermijn van minimaal 2 weken, tenzij wordt opgezegd omdat:
- de andere partij overlijdt, ophoudt te bestaan (bijvoorbeeld als gevolg van ontbinding, fusie, faillissement) of niet meer beschikkingsbevoegd is (bijvoorbeeld als gevolg van ondercuratelestelling);
  - de andere partij ernstig tekortschiet in de nakoming van artikel 15.1; of
  - nakoming blijvend onmogelijk is geworden.
- 18.7** Als bij opzegging een opzegtermijn geldt, stellen partijen de stand van de werkzaamheden van de adviseur vast per de datum waarop de opzegtermijn eindigt. Als geen opzegtermijn geldt, wordt de stand van de werkzaamheden vastgesteld per datum van opzegging.
- 18.8** Op verzoek van de opdrachtgever verstrekt de adviseur samen met de stand van de werkzaamheden ook de stand van het onvoltooide advies, indien de opdrachtgever daar op grond van artikel 20 recht op heeft.
- 18.9** Gedurende de opzegtermijn zet de adviseur de dan lopende werkzaamheden voort, tenzij dat redelijkerwijs niet van hem kan worden verlangd.
- 18.10** De adviseur zal zich inspannen om de kosten voor de opdrachtgever gedurende de opzegtermijn te beperken.

- 19.1** De opdrachtgever moet de adviseur bij beëindiging van de opdracht vergoeden op basis van de stand van de werkzaamheden inclusief opzegtermijn, waaronder:
- het honorarium inclusief bijkomende kosten; en
  - de gemaakte en nog te maken redelijke kosten, voortvloeiend uit bestaande verplichtingen.
- 19.2** De in artikel 19.1 genoemde vergoeding zal de overeengekomen advieskosten niet overschrijden en zal in het geval van een consument-opdrachtgever worden gematigd voor zover de vergoeding anders niet redelijk is zoals bedoeld in artikel 7:411 BW.
- 19.3** Bij opzegging door de adviseur zonder grond en bij opzegging vanwege een grond gelegen bij de adviseur, mag de opdrachtgever de in artikel 19.1 genoemde vergoeding verminderen met 10%. Deze bepaling is niet van toepassing als:
- dit niet voldoet aan maatstaven van redelijkheid en billijkheid; of
  - sprake is van beëindiging vanwege overmacht of overlijden van de adviseur.
- 19.4** Bij opzegging door de opdrachtgever zonder grond en bij opzegging vanwege een grond gelegen bij de opdrachtgever, mag de adviseur de in artikel 19.1 genoemde vergoeding vermeerderen met een opzegvergoeding van 10% van het resterende honorarium dat verschuldigd zou zijn bij volledige uitvoering van de overeenkomst. Deze bepaling is niet van toepassing als:
- de uitkomst daarvan niet voldoet aan maatstaven van redelijkheid en billijkheid;
  - de opdrachtgever een consument is;
  - sprake is van beëindiging vanwege overmacht of overlijden; of
  - de overeenkomst met toestemming van de adviseur wordt overgedragen aan een derde.
- 19.5** Indien deze regeling van toepassing is op door de opdrachtgever verzochte werkzaamheden in het kader van een gegunde selectie, prijsvraag, aanbesteding of vergelijkbare omstandigheid, maar de werkzaamheden niet leiden tot een opdracht, dan is de opdrachtgever een redelijke vergoeding verschuldigd voor de door de adviseur verrichte werkzaamheden.

- 20.1** Na voltooiing van de opdracht en na voldoening aan de adviseur van alle betalingsverplichtingen, verstrekt de adviseur aan de opdrachtgever een kopie van de door adviseur opgestelde documenten die de opdrachtgever nodig heeft voor gebruik van het advies, waaronder het advies in pdf-formaat of in een ander bestandsformaat als dat is overeengekomen.
- 20.2** Bij opzegging door de adviseur zonder grond en bij opzegging door de opdrachtgever vanwege een grond gelegen bij de adviseur, mag de opdrachtgever na het voldoen van resterende betalingsverplichtingen het advies gebruiken ten behoeve van het project en overeenkomstig de voorwaarden van de overeenkomst, tenzij redelijke belangen van de adviseur zich daartegen verzetten.
- 20.3** Bij opzegging door de opdrachtgever zonder grond, bij opzegging vanwege een grond gelegen bij de opdrachtgever, bij opzegging van een opdracht in het kader van een selectie, prijsvraag, aanbesteding of vergelijkbare omstandigheid en bij opzegging van een opdracht zonder vergoeding:
- a. mag het advies slechts worden gebruikt met voorafgaande schriftelijke toestemming van de adviseur, die deze niet op onredelijke grond zal onthouden;
  - b. behoudt de adviseur de rechten met betrekking tot het advies; en
  - c. mag de adviseur voorwaarden aan het gebruik stellen, waaronder bijvoorbeeld vergoeding voor de controle op juiste toepassing en uitvoering en vergoeding voor overdracht van informatie, kennis en bestanden.

21

INFORMEREN OVER AANPASSINGEN VAN HET OBJECT

21.1

De opdrachtgever zal de adviseur schriftelijk informeren over het voornemen om aanpassingen aan te brengen aan het gerealiseerde object zodra dat voornemen bij de opdrachtgever bekend is, zodat de adviseur een oordeel kan vormen over het gevolg voor bestaande afspraken en rechten, waaronder eventuele persoonlijkheidsrechten van de auteursrechthebbende.

21.2

De adviseur zal zich niet verzetten tegen aanpassingen aan het gerealiseerde object die noodzakelijk zijn vanwege gewijzigde wet- regelgeving, veiligheid of herbestemming van het object ten behoeve van duurzaam toekomstig gebruik, mits daarbij de persoonlijkheidsrechten van auteursrechthebbenden worden gerespecteerd.

- 22.1** Op de overeenkomst is Nederlands recht van toepassing.
- 22.2** Partijen zullen geschillen eerst minnelijk proberen op te lossen.
- 22.3** Tenzij partijen in de overeenkomst geschillenbeslechting via arbitrage volgens het Arbitragereglement van de Raad van Arbitrage in bouwgeschillen zoals dit drie maanden voor de datum van ondertekening van de overeenkomst luidt, zijn overeengekomen, worden geschillen die niet op een minnelijke wijze worden opgelost, beslecht door de gewone rechter. In alle gevallen kunnen partijen een geschil dat tot de bevoegdheid van de kantonrechter behoort, aan deze voorleggen.
- 22.4** Een geschil met een consument-opdrachtgever wordt alleen beslecht via arbitrage volgens het Arbitragereglement van de Raad van Arbitrage in bouwgeschillen zoals dit drie maanden voor de datum van ondertekening van de overeenkomst luidt:
- a. als partijen dit schriftelijk in de overeenkomst zijn overeengekomen; en
  - b. als de consument-opdrachtgever:
    - i. eiser is en heeft gekozen voor beslechting via deze arbitrage; of
    - ii. verweerder is en binnen een maand nadat de adviseur de start van de arbitrage heeft aangezegd schriftelijk heeft ingestemd met geschillenbeslechting via arbitrage.
- 22.5** Als een arbitrale uitspraak geheel of gedeeltelijk wordt vernietigd door een rechterlijke uitspraak, hebben partijen het recht om het onbesliste deel opnieuw via arbitrage laten beslechten. De rechtsvordering daartoe is niet-ontvankelijk, indien de arbitrage aanhangig wordt gemaakt later dan drie maanden na het onherroepelijk worden van de rechterlijke uitspraak. Deze vervaltermijn geldt niet als de opdrachtgever een consument is. Personen die betrokken zijn geweest bij de totstandkoming van de geheel of gedeeltelijk vernietigde arbitrale uitspraak zijn van herbehandeling uitgesloten.

